

ДРУШТВО
ПСИХОЛОГА
СРБИЈЕ

11000 Београд, Бушина 7/III
тел/ 011/32 32 961, 30 35 131
тел-факс: 011/32 39 685

ПЕДАГОШКО
ДРУШТВО СРБИЈЕ

Министарство просвете,
Немањина 22-26
11 000 Београд

За министра, госпођа Славица Ђукић Дејановић
kabinet@mpn.gov.rs

Помоћник министра, господин Милан Пашић
Сектор за предшколско и основно образовање
osnovno@prosveta.gov.rs

Помоћник министра, господин Милан Благојевић
Сектор за средње образовање
srednje@prosveta.gov.rs

Поштовани,

Обраћамо Вам се са приговором на:

- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању од 6. фебруара 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 110-00-252/2023-07) у којем смо уочили разне недоследности, а посебно се ово односи на члан 5 овог Правилника.
- Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању од 06.02.2024. („Службени гласник РС“, број 10 од 09. Фебруара 2024, бр. 88/17), посебно на члан 16, став 9.

Затечени смо чињеницом да се ови законски акти доносе у тренутку, када је Влади истекао мандат, а у прембули се позива на члан 17, први став (Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове и не може предлагати Народној скупштини законе и друге опште акте нити доносити прописе, изузев ако је њихово доношење везано за законски рок или то налажу потребе државе, интереси одбране или природна, привредна или техничка несрећа.) и члан 24 став 2 (При томе он не може доносити прописе, изузев ако је њихово доношење везано за законски рок или то налажу потребе државе, интереси одбране или природна, привредна или техничка несрећа, а при вршењу оснивачких права Републике Србије може једино да именује или да сагласност на именовање вршиоца дужности директора и чланова управног и надзорног одбора). Нисмо препознали ниједну од ових ситуација у којима је доношење правилника о оцењивању било неопходно у овом тренутку. При томе, стручна јавност везана за образовање, запослени у образовању и њихова стручна друштва, нису обавештени о томе и нису били у прилици да изнесу своје предлоге и мишљење. Синдикати образовања, запослене у образовању нису укључили у информисање о правилницима о оцењивању ученика.

Посебно имамо приговор на чл 5. Правилника, у којем стоји да родитељи незадовољни оценом ученика имају право да се већинским бројем жале на оцену ученика, и да процењују стручни рад наставника и стручни рад стручних сарадника психолога и педагога. Питање је како смо од оцене за постигнуће ученика стигли до родитеља који процењују реализацију задатака психолога и педагога прописаних ЗОСОВ-ом. Сматрамо да надзор над радом свих запослених у школи треба да постоји, али надзор не може бити прописан у Правилнику о оцењивању ученика и не на начин на који је то сада предвиђено, нарочито у вези са радом стручним сарадницима. У наставку образлажемо зашто ово тврдимо.

Родитељи нису упознати са тим шта све чини стручне задатке и које су стручне компетенције стручних сарадника психолога и педагога. Задаци који су прописани ЗОСОВ-ом за стручне сараднике, не морају да се остварују у непосредном раду са ученицима и родитељима. Надаље, „јединица“ рада стручног сарадника није одељење (за разлику и од рада наставника): стручни сарадник се не мора наћи у ситуацији да непосредно ради са одељењем или са родитељима једног одељења у целини, као што не мора бити ангажован у непосредном раду са сваким учеником школе. С тим у вези, родитељи једног одељења не могу бити меродавни процењивачи остваривања задатака од стране стручног сарадника. Родитељ може да уложи приговор на неко понашање психолога или педагога, при чему је процедура која би регулисала тај аспект предмет других аката, а не овог.

Споран је и начин на који се операционализује надзор над радом психолога и педагога. Према Правилнику директор и секретар одлучују о пријави родитеља а то је нестручна процена стручног рада психолога и педагога. Чл. 75 ЗОСОВ-а односи се искључиво на општи успех ученика. Стручни рад психолога односно педагога може да процењује само психолог односно педагог, а повреду радне обавезе психолога и педагога процењује директор, као што процењује и рад свих запослених у школи. Рад психолога потпада и под друге законе (Закон о условима обављања психолошке делатности и Кодекс етике психолога).

Такође сматрамо да није добро решење да сетражи од стручних сарадника психолога и педагога да се међусобно процењују, а неопходно је да у својим пословима најуче сарађују. Ако би се међусобно процењивали, тешко би се очувала објективност и добри међуљудски односи.

Овим чланом 5 наставници, психолог и педагог су изложени дискриминацији, јер је само за њихов рад прописана могућност негативног изјашњавања родитеља по принципу већине. Родитељ као појединац може да се жали на оцену, што је Законом већ и обезбеђено,

Ми разумемо потребу Министарства да регулише и стандардизује процедуре у случајевима када постоји незадовољство неким аспектима рада школе, у конкретном случају оценом ученика. Међутим, начин као је то дефинисано овим Правилником уводи популистичке мере и промовише решавање суштински стручних питања образовања и васпитања путем организованих кампања родитеља. Сваки родитељ треба да има право жалбе на рад органа школе и нужно је да постоји јасна процедура како се поступа у тим случајевима. Принцип већине непотребно уводи атмосферу одмазде и појачава сукоб

између родитеља, наставника или сарадника, а таква, предложена процедура процесуирања жалби даље преноси сукоб на учеснике школског живота. То свакако не отвара простор креирања сигурног простора у коме се ученици, запослени и родитељи осећају сигурно и у којој се подтиче сараднички однос између свих учесника школског живота. Разумемо потребу Министарства да се процес надзора спусти на ниво школе, тамо где је проблем и настао али овакве процедуре ће пре повећати раздор и међусобно неразумевање.

Све нелогичности, које смо уочили у Правилнику о оцењивању ученика, поред члана 5 ће значајно допринети урушавању етоса школе. А то нам је свима важно и верујемо да стручни сарадници психолог и педагог својим радом значајно доприносе грађењу позитивне слике о школи. Питања надзора наставника и стручних сарадника се свакако не могу наћи у овом документу. Предложене процедуре су неадекватне и не могу се наћи ни у једном школском документу. За њихово јасно и конструктивно дефинисање је неопходно да се укључе стручна друштва.

Део члана 5, на који улажемо приговор не постоји у Правилнику о оцењивању ученика у СШ. Постоје и други примедбе на правилнике о оцењивању ученика у основним и средњим школама. До када треба понављати писмене провере знања? Принципи оцењивања за ОШ и СШ се разликују. За СШ није предвиђена објективност, а у ОШ се уводи „релевантност“. Дефиниција поузданости више одговара објективности. Правилником у СШ предвиђено је да се држи допунска настава ученицима који су изостали више од 15 дана. Није дефинисано какве мере предузети када ученик не долази ни на допунску наставу. Ко треба да пише план оцењивања по доласку ученика у школу. Шта ако ученик поново изостаје?

Очекујемо да се спорни део члана 5. искључи из овог Правилника и да се Правилници у ОШ и СШ бар по основним критеријумима уједначе.

Наш захтев је да се у дискусију око ових питања укључе Друштво психолога Србије и Педагошко друштво Србије, као струковне организације које у оквиру својих секција и подружница окупљају огроман број психолога и педагога запослених у школама и имају дугу традицију да на конструктиван начин сарађују са Министарством просвете.

Срдачан поздрав,

Председник Извршног Одбора
Друштва психолога Србије
Дуња Симић с.р.

Председник Педагошког друштва Србије
Маја Врачар с.р.